

PJESA II

Markez

Njëqind vjet vetmi

Pyetja 13	C	1 pikë
Pyetja 14	C	1 pikë
Pyetja 15	B	1 pikë
Pyetja 16	A	1 pikë
Pyetja 17	D	1 pikë
Pyetja 18	B	1 pikë

Pyetja 19 3 pikë

- **Marrëdhënie miqësore.**
- **Shpjegimi:** Hose Arkadio e kërkon mikun e tij papushim dhe ndihet keq (*shtanget*) kur merr vesh se ai ka vdekur. Mënyra se si autori e përshkruan, thekson dhimbjen e madhe shpirtërore që Hoseja ndien për humbjen e mikut të tij.
- **Ilustrimi:**
 - *Hose Arkadio Buendia kërkonte gjithandej, me sy të çakërritur si një i ndërkrayer, mikun e tij Melhiades, që ky t'ia zbulonte të fshehtat e pakufishme të atij spektakli të mrekullueshëm.*
 - *I pikëlluar nga mandata, Hose Arkadio Buendia ngriu në vend, duke u munduar të mposhtte dhimbjen.*

1 pikë Nëse përcakton llojin e marrëdhënies.

DHE

1 pikë Nëse e shpjegon këtë marrëdhënie.

DHE

1 pikë Nëse shpjegimin e mbështet me një ilustrim.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Nëse në përgjigjen e dhënë nxënësi jep një ilustrim që nuk paraprihet nga shpjegimi ose nuk është në funksion të arsyetimit, atëherë ai nuk do të marrë pikë.

Pyetja 20 3 pikë

- Autori ndërthur realen me fantastiken për të nxitur më tepër fantazinë apo imagjinatën e lexuesit, për ta bërë pjesën më tërheqëse.
- **Momentet:**
 - gjeti një arixhi armen fjalëpakë për t'i ofruar një lloj shurupi që të bën të padukshëm;
 - shndërrimi i arixhiut në pellg zifti;
 - magjistarë të tjerë që shfaqeshin secili me nga gjashtë krahë të përdredhur;
 - pellgu i armenit fjalëpakë u avullua në hiç.

1 pikë Nëse jep qëllimin e ndërthurjes së reales me fantastiken.

DHE

2 pikë Nëse identifikon dy momente të kësaj ndërthurjeje.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 21 (a) 1 pikë

- Ardhja e arixhinjve në Makondo nënkupton lidhjen e banorëve të këtij vendi me botën e largët; një dalje nga izolimi dhe vetmia ku ata janë mbërthyer. Ardhja e tyre sjell gjallëri dhe ngjyra në jetën e banorëve të vendit.

1 pikë Nëse tregon se ç' nënkupton ardhja e arixhinjve në Makondo.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 21 (b) 2 pikë➤ **Përgjigje e plotë:**

- Po, janë të ndryshëm. Arixhinjtë janë njerëz të lirë që lëvizin kudo, ndërsa banorët e Makondos janë të izoluar; ata lëvizin rrallëherë nga fshati.

OSE

- Arixhinjtë janë njerëz që shfrytëzojnë gjithçka që dinë. Janë pikërisht ata që sjellin gjëra ndryshe në Makondo, që gjallërojnë vendin dhe jetën e vakët dhe të izoluar të banorëve të fshatit.

OSE

- Arixhinjtë shfaqen më të ditur se banorët e Makondos (episodi me akullin etj.). Lëvizja e lirë e tyre bën që ata të jenë në kontakt me të rejtat që shfaqen në vendet ku ata shkojnë.

➤ **Përgjigje e pjesshme:**

- Po, janë ndryshe pasi janë njerëz të lirë.

OSE

- Janë njerëz që dinë më shumë.

OSE

- Janë njerëz që lëvizin më shumë.
- Janë njerëz që shfrytëzojnë paditurinë e të tjerëve për të përfituar.

2 pikë Nëse argumenton në mënyrë **të plotë** ndryshimin mes arixhinjve dhe banorëve të Makondos.

OSE

1 pikë Nëse argumenton në mënyrë **të pjesshme** ndryshimin mes arixhinjve dhe banorëve të Makondos.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë, jep një formulim më ndryshe se modeli i përgjigjes, por që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë.

Pyetja 22 **2 pikë**

- **Karakterisika të stilit në këtë fragment:** lirik, poetik, përshkrues, i detajuar, i orientuar, me nënkuptime, ndërthurja e reales me fantastiken.

2 pikë Nëse identifikon dy karakteristika të stilit të Markezit.

OSE

1 pikë Nëse identifikon vetëm një karakteristikë të stilit të Markezit.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 23 **2 pikë**

- **E veçanta** qëndron pikërisht në atë që një copë akulli, diçka kaq e zakonshme, konsiderohet si shpikja më e madhe në botë.
- **Kjo na lë të kuptojmë** se këta njerëz dhe ky vend janë shumë të izoluar, larg gjithçkaje që ndodh në botë. Habia e Hose Arkadios kur e prek akullin, e dëshmon pikërisht këtë. Reagimi i tij vjen nga padija, mosnjohja.

1 pikë Nëse tregon të veçantën që qëndron në faktin se pse akulli konsiderohet si shpikja më e madhe.

DHE

1 pikë Nëse tregon se çfarë zbulohet përmes kësaj të veçante në lidhje me vendin dhe banorët e tij.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 24 **2 pikë**

- Fragmenti ka përshkrime të mrekullueshme të situatave dhe ngjarjeve, të personazheve, ndjesive dhe veprimeve të tyre, por **asnjë shpjegim** nga ana e autorit.
- Narratori thjesht tregon se çfarë ndodh dhe **nuk ka shprehur ndonjë opinion** mbi ngjarjet apo mënyrën se si ato ndodhin. Gjërat ndodhin sepse ndodhin. Narratori qëndron në distancë, nuk ndërhyr për asgjë dhe nuk shprehet për asgjë.

1 pikë Nëse analizon mënyrën e rrëfimit në këtë fragment.

DHE

1 pikë Nëse përgjatë analizës ndalet veçanërisht edhe në pozicionin e autorit.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.